

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai pricinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B**

**EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS (ES) 2015/280**

**2014 m. lapkričio 13 d.**

**dėl Eurosistemos gamybos ir pirkimo sistemos sukūrimo (ECB/2014/44)**

(OL L 47, 2015 2 20, p. 29)

iš dalies keičiamas:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <b><u>M1</u></b>	2017 m. spalio 27 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2017/2193	L 310	49	2017 11 25
► <b><u>M2</u></b>	2021 m. gruodžio 17 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2021/2322	L 467	3	2021 12 29

**▼B****EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS (ES) 2015/280**

2014 m. lapkričio 13 d.

dėl Eurosistemos gamybos ir pirkimo sistemos sukūrimo  
(ECB/2014/44)

## I ANTRAŠTINĖ DALIS

**BENDROSIOS NUOSTATOS***1 straipsnis***Apibrėžtys**

Šiose gairėse taikomos šios apibrėžtys:

**▼M2**

1. „nesusiejimo principas“ – tai veiksmingi vidiniai susitarimai, kurie užtikrina, kad valstybinės spaustuvės ir jos valdžios institucijos sąskaitos būtų visiškai atskirtos ir kad valstybinė spaustuvė kompensuotų visos administracinės ir organizacinės paramos, kurią ji gauna iš savo valdžios institucijos, išlaidas;

**▼B**

2. „vidaus spaustuvė“ – bet kokia spaustuvė, kuri yra a) teisine ir organizacine prasme NCB dalis arba b) atskiras juridinis asmuo, jeigu laikomasi visų šių kumuliatyvių sąlygų:

- i) NCB ar nacionaliniai centriniai bankai kontroliuoja atitinkamą juridinį asmenį tokiu pačiu būdu, koku jie kontroliuoja savo pačių skyrius;
- ii) daugiau nei 80 % kontroliuojamo juridinio asmens veiklos vykdoma įgyvendinant užduotis, kurias jam patiki kontroliuojantis NCB arba nacionaliniai centriniai bankai;
- iii) nėra jokio tiesioginio privataus dalyvavimo kontroliuojamame juridiniame asmenyje.

Nustatant b punkto ii papunktyje nurodytą veiklos procentinę išraišką, atsižvelgiama į vidutinę bendrą apyvartą arba tinkamą alternatyvų su veikla susijusį rodiklį, pavyzdžiui, atitinkamo juridinio asmens patirtas išlaidas, susijusias su paslaugomis, atsargomis ir darbais trejų metų laikotarpiu prieš sudarant sutartį.

Jeigu dėl datos, kada juridinis asmuo buvo įsteigtas arba pradėjo savo veiklą, arba dėl jo veiklos reorganizavimo nėra duomenų apie bendrą apyvartą arba alternatyvų su veikla susijusį rodiklį, pavyzdžiui,

**▼B**

išlaidas, pastarųjų trejų metų laikotarpiu arba šie duomenys yra nebeaktualūs, pakanka įrodyti, kad veiklos rodikliai yra patikimi, pagrindžiant tai verslo projektavimu.

Laikoma, kad NCB kontroliuoja juridinį asmenį tokiu pačiu būdu, koku jis kontroliuoja savo paties skyrius pirmos pastraipos b punkto i papunkčio prasme, kai jis turi lemiamą įtaką kontroliuojamo juridinio asmens strateginiams tikslams ir reikšmingiems sprendimams.

Laikoma, kad nacionaliniai centriniai bankai bendrai kontroliuoja juridinį asmenį, kai laikomasi visų šių kumuliatyvių sąlygų: a) kontroliuojamo juridinio asmens sprendimų priėmimo organai yra sudaryti iš visų dalyvaujančių NCB atstovų; atskiri atstovai gali atstovauti keliems arba visiems dalyvaujantiems NCB; b) šie NCB yra pajėgūs bendrai daryti lemiamą įtaką kontroliuojamo juridinio asmens strateginiams tikslams ir reikšmingiems sprendimams; c) kontroliuojamas juridinis asmuo neturi jokių interesų, priešingų kontroliuojančių NCB interesams.

**▼M1**

Vidaus spaustuvės, kuri įsteigta kaip atskiras juridinis asmuo, kontrolę taip pat gali vykdyti, jei taikytina, bendrai su vienu ar daugiau NCB, kitas juridinis asmuo, kurį bendrai kontroliuoja, kaip numatyta prieš tai esančioje pastraipoje, NCB;

**▼B**

3. „valdžios institucijos“ – tai visos valdžios institucijos, įskaitant valstybės ir regiono, vietos ar kitas teritorines valdžios institucijas ir centrinius bankus;
4. „valstybinė spaustuvė“ – tai bet kokia spaustuvė, kuriai valdžios institucijos tiesiogiai ar netiesiogiai gali daryti lemiamą įtaką turėdamos nuosavybės teisę į ją, dalyvaudamos joje finansiškai arba nustatydamos jai reguliuoti skirtas taisykles. Preziumuojama, kad valdžios institucijos daro lemiamą įtaką, kai šios institucijos tiesiogiai arba netiesiogiai spaustuvės atžvilgiu: a) turi didžiąją dalį jos įstatinio kapitalo; b) kontroliuoja jos išleistų akcijų suteikiamų balsavimo teisių daugumą arba c) gali paskirti daugiau negu pusę jos administracinių, valdymo ar priežiūros organų narių.

*2 straipsnis***Taikymo sritis**

1. EGPS sukuria dviejų ramsčių eurų banknotų gamybos ir pirkimo modelį. Jis apima eurų banknotų gamybos pirkimą konkurso būdu, kurį vykdo pirkimo grupės NCB, ir eurų banknotų gamybą, kurią vykdo vidaus grupės NCB, naudodami vidaus spaustuves.

2. NCB yra atsakingi už eurų banknotų, kurie jiems paskirti pagal kapitalo raktą, gamybą ir pirkimą.

**▼B****II ANTRAŠTINĖ DALIS  
PIRKIMO GRUPĖS NCB****▼M1***3 straipsnis***Bendrieji principai**

NCB, kurie nenaudoja vidaus spaustuvių ir nėra neinstitucinio horizontalaus bendradarbiavimo dalyviai pagal 6 straipsnio 3 dalį ir 8 straipsnį, yra pirkimo grupės nariai (pirkimo grupės NCB).

**▼B***4 straipsnis***Pirkimo procedūros**

1. Kiekvienas pirkimo grupės NCB yra atsakingas už eurų banknotų pirkimą konkurso būdu ir vykdo pirkimo procedūras atskirai arba kartu su kitais pirkimo grupės NCB, vadovaudamasis taikytinomis pirkimo taisyklėmis ir laikydamasis šiose gairėse įtvirtintų reikalavimų.

2. Siekiant palaikyti konkurenciją eurų banknotų gamybos rinkoje, pagal bendrą taisyklę ir laikantis taikytinos nacionalinės pirkimo teisės, pirkimo grupės NCB padalina konkursus į keletą dalių ir su tuo pačiu konkurso dalyviu (dalyviais) neturėtų būti sudaromos sutartys dėl kelių dalių.

**▼M2**

3. Pirkimo grupės NCB konkurso dokumentacijoje nurodo, kad tam, kad būtų laikoma tinkama konkurso dalyve, prieš dalyvaudama konkurse valstybinė spaustuvė privalo būti įgyvendinusi nesusiejimo principą. Siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją, kai valstybinė spaustuvė dalyvauja konkurse, taikant šį tinkamumo kriterijų reikalaujama, kad:

- a) eurų banknotų spausdinimo veikla būtų visiškai finansiškai atskirta nuo valstybinės spaustuvės kitos veiklos;
- b) valstybinei spaustuvei neteikiama jokia tiesioginė ar netiesioginė valstybės pagalba, kuri yra nesuderinama su Sutartimi;
- c) valstybinė spaustuvė atsako už tai, kad būtų įgyvendinta tinkama organizacinė struktūra ir sąnaudų apskaitos sistema, užtikrinančios aiškių išlaidų paskirstymą ir visišką euro banknotų spausdinimo veiklos ir kitos veiklos finansinį atskyrimą;

**▼ M2**

- d) visos eurų banknotų gamybos sąnaudos, įskaitant administracinės ir organizacinės paramos eurų banknotų gamybai išlaidas, priskiriamos valstybinei spaustuvei;
- e) patirtų išlaidų paskirstymas turi būti atsekamas, nuosekliai taikomas ir prie jo turi būti pridėti išlaidų paskirstymo patvirtinamieji dokumentai ir
- f) finansinį atskyrimą kasmet tikrina ir patvirtina nepriklausomas išorės auditorius ir apie jį praneša pirkimo nacionaliniam centriniam bankui, kuris privalo pateikti Europos Centriniam Bankui kiekvienų kalendorinių metų auditoriaus ataskaitos kopiją.

**▼ B***5 straipsnis***Reikalavimų suderinimas**

Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, pirkimo grupės NCB siekia suderinti savo pirkimų konkursų reikalavimus, įskaitant tinkamumo kriterijus, pagal Sąjungos ir nacionalinės viešųjų pirkimų teisės reikalavimus.

## III ANTRAŠTINĖ DALIS

**VIDAUS GRUPĖS NCB***6 straipsnis***Bendrieji principai**

1. NCB, gaminantys eurų banknotus naudodami vidaus spaustuves, yra vidaus grupės nariai (vidaus grupės NCB).
2. Vidaus grupės NCB užtikrina, kad jų vidaus spaustuvės nedalyvauja jokiose eurų banknotų gamybos pirkimo procedūrose, kurios organizuojamos ir vykdomos Sąjungoje, ir nepriima jokių eurų banknotų gamybos užsakymų iš trečiųjų šalių, kurios nėra vidaus grupės NCB.

**▼ M2**

3. Nepažeidžiant taikytinų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų dėl viešųjų pirkimų, savo vidaus spaustuve uždarantis NCB gali nuspręsti tapti pirkimo grupės dalyviu, kaip apibrėžta 3 straipsnyje, arba tapti horizontalaus bendradarbiavimo dalyviu pagal bendradarbiavimo susitarimą, kaip apibrėžta 8 straipsnyje.

Pereinamoju penkerių metų laikotarpiu, kuris prasideda nuo tos dienos, kai vidaus grupės NCB pranešama apie jo vidaus spaustuvės akreditacijos panaikinimą, savo vidaus spaustuve uždarantis NCB, prieš priimdamas galutinį sprendimą, gali pasirinkti būti vidaus grupės arba pirkimo grupės dalyviu, su sąlyga, kad yra laikomasi atitinkamų teisinių reikalavimų.

**▼ M2**

Antra pastraipa taip pat taikoma NCB, kuris jau uždarė savo spaustuvę, jei tam NCB buvo pranešta apie jo vidaus spaustuvės akreditacijos panaikinimą po 2019 m. lapkričio 1 d. Pereinamasis laikotarpis prasideda retroaktyviai nuo šio pranešimo dienos.

4. Nepažeidžiant taikytinų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų dėl viešųjų pirkimų, valstybės narės, kuri ateityje prisijungs prie euro zonos, NCB gali pasirinkti tapti pirkimo grupės dalyviu, kaip apibrėžta 3 straipsnyje, arba tapti horizontalaus bendradarbiavimo dalyviu pagal bendradarbiavimo susitarimą, kaip apibrėžta 8 straipsnyje, su sąlyga, kad nuo pirmojo eurų banknotų paskirstymo yra sudarytas 8 straipsnio 2 dalies b punkte apibrėžtas bendradarbiavimo susitarimas.

5. Nepažeidžiant taikytinų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų dėl viešųjų pirkimų, esant ekstremaliosioms situacijoms ir įvertinusi kiekvieną konkretų atvejį, Valdančioji taryba gali leisti nukrypti nuo 6 straipsnyje įtvirtinto dviejų ramsčių modelio.

**▼ B***7 straipsnis***Vidaus grupės NCB bendradarbiavimas**

1. Siekiant pagerinti eurų banknotų gamybos kaštų efektyvumą, vidaus grupės NCB numato sukurti tinkamas bendradarbiavimo formas, pavyzdžiui, bendrą įsigijimą, taip pat gamybos procese dalytis ir įgyvendinti geriausią patirtį tam, kad įvykdytų savo viešąjį uždavinį gaminti banknotus pačiu geriausiu būdu.

2. Vidaus grupės NCB gali nuspręsti, ar jungtis prie tokių bendradarbiavimo formų, tačiau prisijungę jie įsipareigoja dalyvauti atitinkamose iniciatyvose ne mažiau kaip 3 metus (išskyrus atvejus, kai šiuo laikotarpiu jie tampa pirkimo grupės NCB), atsižvelgiant į tęstinumo poreikį ir šalių atliktas investicijas.

*8 straipsnis***Atskiro juridinio asmens įsteigimas arba neinstitucinis horizontalus bendradarbiavimas siekiant bendrai vykdyti viešuosius uždavinius****▼ M1**

1. Siekdami bendrai vykdyti viešuosius uždavinius, vidaus grupės NCB gali įsteigti: a) atskirą juridinį asmenį, kurį sudaro jų vidaus spaustuvės arba kuris turi tokių vidaus spaustuvių kapitalo dalį, arba b) neinstitucinį horizontalų bendradarbiavimą sudarant bendradarbiavimo susitarimą.

**▼ B**

2. 1 dalyje paminėtoms bendradarbiavimo formoms taikomos šios sąlygos:

**▼B**

- a) Jeigu su juridiniu asmeniu, įsteigtu pagal 8 straipsnio 1 dalies a punktą, tiesiogiai sudaroma sutartis dėl eurų banknotų gamybos, jis privalo būti bendrai kontroliuojamas atitinkamų NCB, bendrą kontrolę suprantant kaip apibrėžta 1 straipsnio 2 punkte.
- b) Bet koks susitarimas, sudarytas pagal 8 straipsnio 1 dalies b punktą, privalo atitikti šias kumuliatyvias sąlygas:
- i) susitarimu sukuriamas arba įgyvendinamas bendradarbiavimas tarp vidaus grupės NCB, siekiant užtikrinti, kad viešosios paslaugos, kurias jie turi vykdyti, yra teikiamos siekiant pasiekti jų bendrus tikslus;
  - ii) įgyvendinant bendradarbiavimą vadovaujamosi tik viešuoju interesu;
  - iii) vidaus grupės NCB atviroje rinkoje vykdo mažiau nei 20 % veiklos, su kuria bendradarbiavimas yra susijęs. Nustatant aukščiau paminėtos veiklos procentinę išraišką, atitinkamai taikomos 1 straipsnio 2 punkto antra ir trečia pastraipos.

## IV ANTRAŠTINĖ DALIS

**BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS***9 straipsnis***Panaikinimas**

Gairės ECB/2004/18 panaikinamos nuo 2015 m. sausio 1 d.

*10 straipsnis***Įsigaliojimas ir įgyvendinimas**

Šios gairės įsigalioja tą dieną, kai apie jas pranešama valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniams centriniams bankams. Eurosistemos centriniai bankai laikosi šių gairių nuo 2015 m. sausio 1 d.

*11 straipsnis***4 straipsnio 3 dalies taikymo pereinamasis laikotarpis**

Nukrypstant nuo 4 straipsnio 3 dalies, pirkimo procedūrose, pradėtose iki 2015 m. liepos 1 d., galima taikyti kitokius reikalavimus dėl draudimo būti konkurso dalyviais.

**▼M1****▼B***13 straipsnis***Adresatai**

Šios gairės skirtos visiems Eurosistemos centriniams bankams.